

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัญหาและประมวลแนวทางการพัฒนา การบริหารงานธุรการ การเงินและพัสดุในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ซึ่งวิธีดำเนินการวิจัยมีขั้นตอนตามลำดับดังนี้

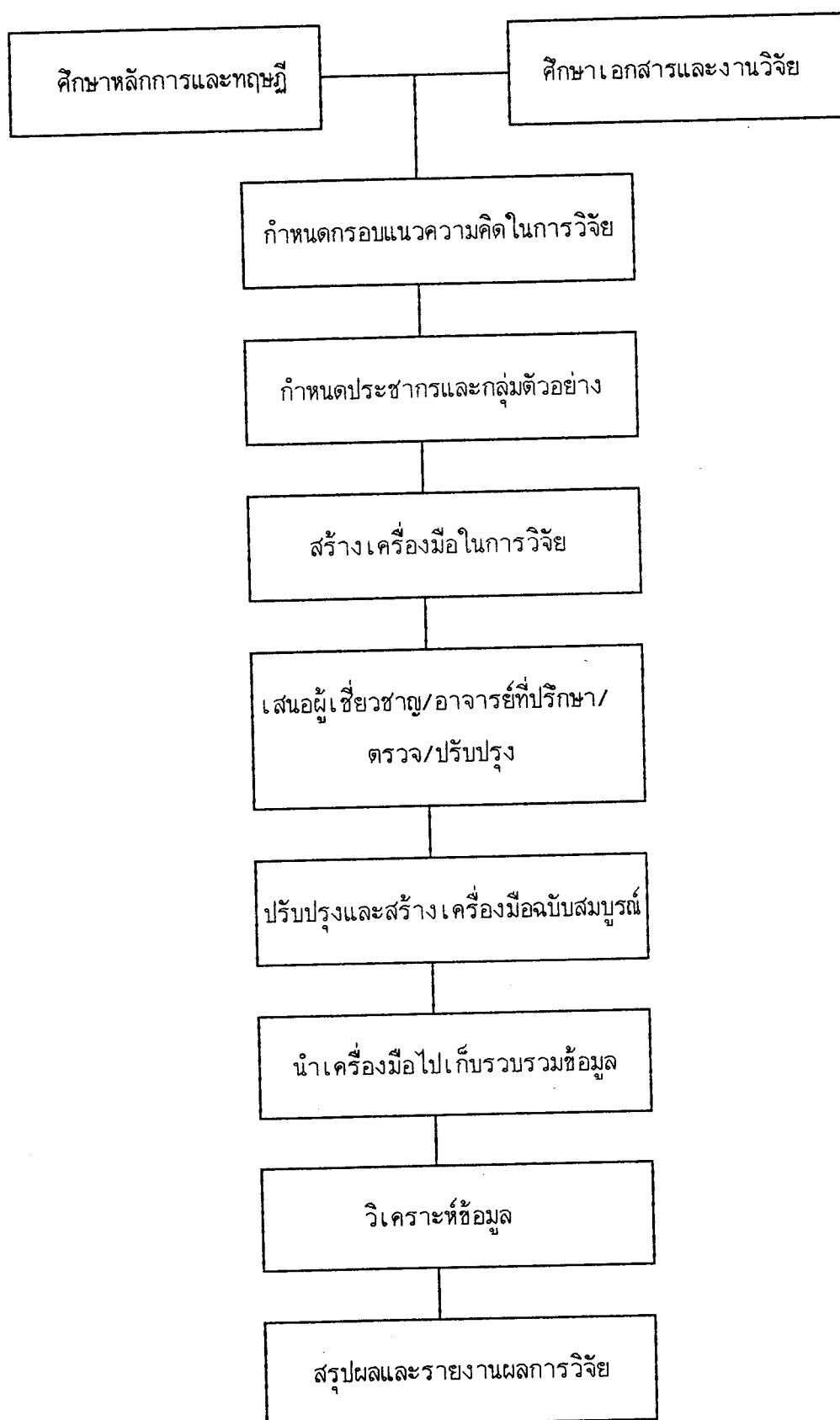
- 3.1 ลำดับขั้นตอนในการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ลำดับขั้นตอนในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการตามขั้นตอนตามลำดับดังนี้

- 1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี กฎหมาย ระเบียบ และสภาพปัญหาการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเรื่องงานธุรการ การเงินและพัสดุเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย
- 2) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3) สร้างเครื่องมือในการวิจัย
- 4) เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไข
- 5) ปรับปรุงเครื่องมือและสร้างเครื่องมือฉบับสมบูรณ์
- 6) นำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูล
- 7) วิเคราะห์ข้อมูล
- 8) สรุปผลการวิจัยและเสนอผลการวิจัย

รายละเอียดแสดงตามแผนภูมิที่ 1 ดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1 แผนภูมิแสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร

ประชากรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาครูผู้ปฏิบัติงานธุรการโรงเรียน และครูผู้ปฏิบัติงานการเงินและพัสดุในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดอุดรธานี จากโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 800 โรงเรียน โดยแยกประชากรในการศึกษาเป็น 3 กลุ่มคือ

(1) ผู้บริหาร	จำนวน 800 คน
(2) ผู้ปฏิบัติงานธุรการ	จำนวน 800 คน
(3) ผู้ปฏิบัติงานการเงินและพัสดุ	จำนวน 800 คน
รวมประชากรทั้งหมด	2,400 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการดังนี้

(1) การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie R. V. and Morgan, D.W. Determining Sample Size for Research Activities. (อ้างอิงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2536) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 330 คน

(2) การสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดอุดรธานีและเลือกกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนที่สุ่มได้ โดยสุ่มจากโรงเรียนแต่ละขนาดตามสัดส่วนดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก	จำนวน 250 โรงเรียน	สุ่มมา จำนวน 35 โรงเรียน
โรงเรียนขนาดกลาง	จำนวน 350 โรงเรียน	สุ่มมา จำนวน 45 โรงเรียน
โรงเรียนขนาดใหญ่	จำนวน 200 โรงเรียน	สุ่มมา จำนวน 30 โรงเรียน
รวมจำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน 110 โรงเรียน	

จากนั้นได้แยกตามสัดส่วนของประชากรแต่ละกลุ่มดังนี้

ผู้บริหาร	ได้กลุ่มตัวอย่าง	110 คน
ผู้ปฏิบัติงานธุรการ	ได้กลุ่มตัวอย่าง	110 คน
ผู้ปฏิบัติงานการเงินและพัสดุ	ได้กลุ่มตัวอย่าง	110 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง เป็นแบบสำรวจและแบบสอบถาม รวม 4 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) สำหรับวิธีการดำเนินงานการบริหารงานธุรการ การเงินและพัสดุ ผู้ตอบคือผู้บริหารโรงเรียน

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 4 ระดับ ถามปัญหาการบริหารงานธุรการ การเงินและพัสดุ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบและปลายเปิด ที่ให้ผู้ตอบเลือกตอบได้มากกว่า 1 ตัวเลือกและเสนอแนะข้อคิดเห็นแนวทางการพัฒนางานธุรการการเงิน และพัสดุในโรงเรียนประถมศึกษา

ชุดที่ 3 แบบสอบถามด้านงานธุรการโดยให้ครูธุรการโรงเรียนเป็นผู้ตอบ แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 4 ระดับ ถามเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานธุรการในด้านต่าง ๆ

ตอนที่ 3 เป็นแบบเลือกตอบ และปลายเปิดให้ผู้ตอบเลือกตอบได้มากกว่า 1 ตัวเลือก และเสนอข้อคิดเห็นแนวทางการพัฒนางานธุรการในโรงเรียน

ชุดที่ 4 แบบสอบถามด้านงานการเงินและพัสดุ โดยครูที่เป็นหัวหน้างานการเงินและพัสดุเป็นผู้ตอบ แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 4 ระดับ ถามเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานการเงินและพัสดุในโรงเรียน

ตอนที่ 3 เป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด ให้ผู้ตอบเลือกตอบได้มากกว่า 1 ตัวเลือกและเสนอแนะแนวทางการพัฒนางานการเงินและพัสดุในโรงเรียน

3.3.1 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการวิจัยขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสภาพการปฏิบัติงาน
ธุรการ การเงินและพัสดุในโรงเรียนประถมศึกษา

2) กำหนดกรอบ แนวความคิดในการสร้างเครื่องมือ

3) กำหนดวัตถุประสงค์การสร้างเครื่องมือ

4) เสนอร่างเครื่องมือให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ

5) ปรับปรุงเครื่องมือ

6) นำเครื่องมือไปทดลอง

7) สร้างเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

3.3.2 วิธีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปหาความตรง (Validity) โดยนำไปปรึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 ท่าน (ดังรายชื่อในภาคผนวก) เพื่อ
ตรวจสอบในด้านต่าง ๆ ดังนี้

(1) ความตรงด้านโครงสร้าง (Construct Validity)

(2) ความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity)

(3) รูปแบบของแบบสอบถาม (Format)

(4) ตรวจสอบด้านภาษา (Wording)

(5) ความสมบูรณ์ของคำชี้แจง

2) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับประชากร
ที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาอำเภอคุตจัง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี

3) หาค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยง (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์
แอลฟา (r_α) ของครอนบาค Cronbach coefficient alpha (อ้างอิงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์,
2536) ได้เครื่องมือที่มีความเที่ยงเท่ากับ 0.95

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะดำเนินการตามลำดับดังนี้

1) ทำหนังสือขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ถึงผู้อำนวยการการ
ประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

- 2) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและขอรับคืนโดยส่งให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ส่งให้โรงเรียนกรอกแล้วขอรับคืนจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุกแห่ง
- 3) ได้ส่งแบบสอบถามจำนวน 330 ชุด ได้รับกลับคืนมา 315 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.45 โดยแยกตามขนาดของโรงเรียนดังนี้
- โรงเรียนขนาดเล็ก ได้รับคืนคิดเป็นร้อยละ 100
 - โรงเรียนขนาดกลาง ได้รับคืนคิดเป็นร้อยละ 97
 - โรงเรียนขนาดใหญ่ ได้รับคืนคิดเป็นร้อยละ 87

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถาม มาเปลี่ยนเป็นตัวเลขเพื่อนำไปคำนวณหาค่าสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- 1) ข้อมูลได้สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามหาความถี่และหาค่าร้อยละ
- 2) ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับปัญหาการปฏิบัติงาน หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 3) เกณฑ์การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) กำหนดดังนี้
 - ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.00 หมายถึง มีปัญหาในระดับมากที่สุด
 - ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีปัญหาในระดับมาก
 - ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อย
 - ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด
- 4) ข้อมูลจากข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ หาความถี่แล้วหาค่าร้อยละเพื่อจัดลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย